

Poštna plačana v gotovini.

Leto XX., št. 196

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon šte. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

RUSKO-NEMŠKA POGODBA PODPISANA Rusija ne bo sodelovala v nobeni zvezi, ki bi bila kakorkoli naperjena proti Nemčiji - Pogodba je sklenjena za deset let

BERLIN, 24. avgusta. br. Nemški poročevalski urad poroča ob pol treh zjutraj iz Moskve:

Zunanji minister v. Ribbentrop se je včeraj popoldne ob 15. sestel s predsednikom sveta ljudskih komisarjev g. Molotovom. Sestanku je ves čas prisostvoval nemški veleposlanik Schullenburg, nekaj časa pa tudi Stalin. V triurnih razgovorih je bil dosežen sporazum o sklenitvi nemško-sovjetske nenapadalne pogodbe.

Po večerji se je razgovor nadaljeval in so bile urejene še zadnje formalnosti. Še pred polnočjo je bila pogodba o medsebojnem nenapadanju podpisana. V navzočnosti Stalina in Schullenburga jo je podpisal za Nemčijo v. Ribbentrop, za Sovjetsko Unijo pa g. Molotov.

Pogodba je sestavljena in podpisana v dveh izvornikih, v ruskem in nemškem. Imenuje se »Nenapadna pogodba med Nemčijo in Unijo sovjetskih socialističnih republik« ter določa v sedmih točkah, sklicujoč se v uvodu na nemško-rusko nevtralnostno pogodbo iz leta 1926., naslednje:

1. Obe stranki se zavezuje, vzdržati se vsake nasilne akcije, vsakega napadnega dejanja druga proti drugi, bodisi posamezno ali skupaj s tretjimi.
2. Ako bi bila katera obeh pogodbenih strank napadena od tretje države, druga pogodbeni stranka v nobeni obliki ne bo nudila tej tretji državi nikake pomoči.
3. Vladi obeh pogodbenih strank se bosta v bodoče stalno medsebojno obveščali in posvetovali v vseh zadevah, ki se tičejo njunih skupnih interesov.
4. Nobena obeh pogodbenih strank se ne bo priključila nobeni skupini držav, ki bi bila neposredno ali posredno naperjena proti drugi pogodbeni stranki.
5. Vsa morebitna bodoča sporna vprašanja se bodo med obema pogodbenima strankama reševala na miren način, s konzultacijami ali po razsodišču.
6. Pogodba velja deset let. Ako je nobena stranka ne odpove leto dni pred njenim potekom, se avtomatično podaljša za nadaljnjih pet let.
7. Pogodba naj se ratificira v najkrajšem času. Ratifikacijske listine se bodo izmenjale v Berlinu. V veljavo pa stopi pogodba že takoj s podpisom.

Zunanji minister v. Ribbentrop je obvestil kancelarja Hitlerja o podpisu pogodbe davi ob 1. Popoldne ob 13. se bo v. Ribbentrop vrnil z letalom iz Moskve v Berchtesgaden, da poda Hitlerju podrobno poročilo o izvršitvi naložene mu misije.

Položaj pred sklenitvijo pogodbe

Ribbentropova pogajanja v Moskvi — Povsod najstrožja pripravljenosti

Moskva, 23. avg. o. Nemški zunanji minister Joachim Ribbentrop je danes ob 13. prispel z letalom v Moskvo. Iz Königsberga se je odpravil davi ob 7. Z njim je odpotovalo v Moskvo tudi 31 strokovnjakov in novinarjev v treh letalih. V Ribbentropovem letalu so bili državni podtajnik Gaus, dr. Schmidt in Ribbentropovi osebni tajniki. Na moskovskem letališču so Ribbentropa sprejeli in pozdravili namestnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin, šef protokola Baskov, pomočnik komisarja za mednarodne zadeve Merkulov, namestnik trgovskega komisarja Stepanov ter namestnik moskovskega mestnega komisarja Karlov. Italijanski poslanik, nemški poslanik v Moskvi grof Schullenberg in vse osebje poslanstva.

Ribbentrop se je z letališča odpeljal v bivše avstrijsko poslanstvo, ki je v neposredni bližini nemškega poslanstva ter »Doma gostov«, v katerem so nastanjeni francoski in angleški vojaški strokovnjaki. Ostale Ribbentropove spremstvo je prispelo v Moskvo s precejšnjo zamudo.

Nemški zunanji minister se je ob 15. s svojim ožjim spremstvom in poslanikom Schullenbergom z avtomobilom odpeljal v Kremelj, kjer se je sestel s komisarjem za zunanje zadeve Molotovom. Ob 18. je bil Ribbentrop še vedno pri Molotovu.

Tudi nemški pravniki in strokovnjaki so se že popoldne sestali z zastopniki ruskega komisariata za zunanje zadeve ter pričeli po informacijah tujih novinarjev v Moskvi že redigrirati sporazum.

Drugi sestanek

Moskva, 23. br. Prvi razgovor Ribbentropa in Molotova se je končal malo po 18. Zvečer ob 20. sta se znova sestala. Nemški poslanik Schullenburg je nocoj privedel banket na čast nemškemu zunanjemu ministru. Udeležili so se ga poleg vodilnih zastopnikov ruskega komisariata za zunanje zadeve ter članov nemške delegacije tudi vodilni uradniki nemškega in italijanskega poslanstva. Mnogo pozornosti je zbudila okoliščina, da japonski poslanik ni prišel na banket. Tudi pri sprejemu Ribbentropa na moskovskem letališču ga ni bilo.

Danes sta zapustila Moskvo dva člana angleške vojaške misije. Odpotovala sta nazaj v London. Ostala angleška vojaška delegacija čaka na nadaljnja navodila iz Londona.

Ruska pojasnila Angliji in Franciji

Pariz, 23. avg. p. O razgovorih, ki sta jih imela včeraj popoldne poslanika Naggyar in Seeds z ruskim komisarjem za zunanje zadeve Molotovim, je bilo mogoče zvedeti, da jima je Molotov zagotovil, da smatra ruska vlada eventualni nenapadalni pakt z Nemčijo za nov element miru, katerega namen je pospešiti pomirjenje v Evropi. Pakt bo vseboval posebne določbe, po katerih se bo smatralo, da je odpovedan, ako bi ena od obeh sil napadla kako tretjo državo. Pogajanja z Anglijo in Francijo za pogodbo o vzajemni pomoči pa se po mnenju ruske vlade lahko nemoteno nadaljujejo.

Poljaki pripravljene na vse

Varšava, 23. avg. o. Varšavski službeni krogi so zelo zadovoljni z izjavo, ki jo je angleška vlada objavila snoči po seji angleškega ožjega kabineta. Tu naglašajo, da angleška vlada jasneje ni mogla izraziti svoje odločitve, da bo tudi ne glede na novi položaj, ki je nastal spriču napovedi nenapadalne pogodbe med Rusijo in Nemčijo, Poljaki priskočila na pomoč, ako bi jo kdo napadel ali ogražal njene življenjske interese. Kar se tiče angleške pripombe, da je Anglija že zmerom pripravljena pogajati se za mirno rešitev vseh sporov, naglašajo v Varšavi, da je takta tudi poljska politika in je zunanji minister Beck že 5. maja očrtal poteze sporazuma, na katerega bi Poljska mirno pristala.

Tudi poljski tisk postaja zmerom bolj odločen. Listi opozarjajo med drugim na verzije, ki so se pojavile o sodelovanju Poljske pri generalističnih pogajanjih v Moskvi. Že od vsega začetka je Poljska odklonila tako sodelovanje in je v mirovni fronti edina vztrajala pri svojem stališču, ker je pravilno ocenila pravi položaj v Moskvi. Največ skrbi povzroča poljskim odgovornim krogom vprašanje o dobavah surovin in vojni potrebščin v primeru vojne. Kar pa se tiče Rusije kot vojaške si-

le, se Poljaki zanašajo na to, da bo ostala nevtralna v vsakem primeru, ako bi se Poljska s kakšno drugo državo zapletla v vojno. Pač pa izražajo poljski listi skrb, da bi zadnji dogodki neugodno vplivali na položaj drugih nemških sosed, ki se doslej še niso odločile ne za mirovno ne za osno stran. Poljska sama odločno vztraja pri svojem stališču in bo branila svoje interese. Včeraj so se razširile govorice, da bo v Tannenbergu proglašen priključek Gdanska k Nemčiji. Poljski listi naglašajo, da bo poljska vojska to v pravem času preprečila.

70 nemških divizij na poljski meji

London, 23. avg. c. 70 nemških divizij je koncentriranih na meji Poljske. Nemško mobilizacijo smatrajo kot zaželeno. Na zapadni nemški meji je po zadnjih poročilih dosti manjše število čet.

Tudi Japonska sondira teren v Moskvi...

Japonska vlada skrbno proučuje položaj, ki je nastal, zaradi nemške ponudbe Rusiji

Tokio, 23. avgusta. AA. (Havas). Uradni krogi kažejo izredno delavnost, ki je brzokone v zvezi z novim položajem, ki je nastal po vesti, da bosta Nemčija in Rusija sklenili nenapadalni pakt. Danes dopoldne je Arita sprejel poljskega veleposlanika. Še danes bo sprejel tudi nemškega veleposlanika, ki se je vrnil z dopusta. Predsednik vlade Hiranuma se bo sestel s knezom Konojem. Pooblaščen predstavnik zunanega ministrstva je na razna vprašanja glede nemško-ruskega pakta izjavil predstavnikom tiska, da se je sedaj vladi nemogoče izraziti v tem pogledu popolnoma točno, vendar je pristavil, da Nemčija ni opustila prilike, da stori vse potrebno, da ne bi bil ta novi instrument v nasprotju s paktom proti kominterni. Krožijo tudi glasovi, da so vplivne osebnosti zunanega

Kronski svet v Bukarešti

Bukarešta, 23. avg. br. Ze snoči je pričel v Bukarešti zasedati kronski svet. Kralj je danes dopoldne posvetovanja s člani kronskega sveta nadaljeval. Razpravljali so o položaju, ki je nastal za Rumunijo spriču napovedi nemško-ruske nenapadalne pogodbe. Rumunska vlada je stalno v stikih s turško.

Danes bo govoril Halifax po radiu

London, 23. avg. AA. (Reuter). Zunanji minister lord Halifax bo govoril jutri ob 20.30 po radiu. Govor bo trajal približno 10 minut. Mislijo, da ga bodo prenašale tuje radijske postaje med drugimi tudi ameriške.

Dominioni na strani Anglije

London, 23. avg. br. Nocoj so prispeli v London iz Avstralije, Nove Zelandije, Rodozije in Južne Afrike vesti o pomembnih izjavah tamkajšnjih odgovornih politikov v zvezi s sedanjim položajem v Evropi. Vse te izjave pričajo, da bodo dominioni v resem primeru odločno in zvesto ob strani Anglije. Avstralski min. predsednik je še posebej naglasil, da bo Avstralija v najresnejših dneh, ki se napovedujejo, prav tako zvesto podprala matično državo, kakor jo je pred 25 leti.

Lebrun v Parizu

Pariz, 23. avg. br. Nocoj ob 20.15 se je vrnil v Pariz predsednik republike Lebrun v spremstvu predsedalnega tajnika Magra. Jutri bo v Elizejski palači predsedoval napovedani izredno važni seji francoske vlade.

Varnostni ukrepi v Hongkongu

Hongkong, 23. avgusta. br. Angleški oblasti so davi izdale cel ovrsto ukrepov za vojaško obrambo kronste kolonije. Hongkong. Danes opoldne so podrla dva mostova, ki sta vezala kolonijo s kitajskim zaledjem. Zaradi tega je promet znatno omejen. Nadalje so bili pozvani vsi Angleži v bližini kitajskih mest, naj se umaknejo na hongkonško področje.

Medtem so pred Faičau blizu Nantava priplule japonske vojne ladje in se usidrale pred lukco. Kakor zatrjujejo, bodo Japonci tudi to lukco blokirali ali celo zasedli.

Zoo ruskih letal za Kitajce

Hongkong, 23. avg. o. Ruska vlada je poslala Kitajski 200 letal in ves potreben material, poleg tega pa ji bo stavila na razpolago tudi potrebno število strokovnjakov in pilotov, ki so deloma že na kitajskih tleh, deloma pa na potu iz Rusije.

Stroga pripravljenost na Malti

London, 23. avgusta. AA. (Reuter) Zaradi izrednih varnostnih ukrepov so v bodoče žice okoli Maltte spustili električni tok. Vsa obrambna sila v Malti je pripravljena za vsako morebitnost.

Francoske zlate zaloge naraščajo

Pariz, 23. avg. p. Zadnja dva dni so pripeljali v Francijo velike množine zlata. Splošno smatrajo to za znamenje, da finančni krogi Franciji zelo zaupajo ne glede na sedanji mednarodni politični položaj.

Egipt bo priznal Sovjetsko unijo

Kairo, 24. avgusta. AA. (Reuter). Egiptovska vlada je sklenila priznati Sovjetsko unijo pod pogojem, da sovjetska vlada ne bo delala komunistične propagande v Egiptu.

Dvoličnost ruske politike

Silno ogorčenje v Angliji — V pričakovanju zahtevanih pojasnil glede nemško-ruskih pogajanj

London, 23. avg. z. V tukajšnjih političnih krogih prevladuje vtis, da je angleška vlada s svojo snočno odločno izjavo, da bo izpolnila vse svoje obveznosti napram Poljski, v veliki meri razblinila pričakovanja, ki so jih stavili v Berlinu na presenetljivo napoved sklenitve nenapadnega pakta z Rusijo. Angleška vlada je s tem jasno pokazala, kaj smatra v teh odločilnih časih za svojo sveto dolžnost.

Vedno večje ogorčenje pa se opaža zaradi dvolične politike Rusije sedaj tudi v onih angleških krogih, ki so doslej vedno zagovarjali stališče Moskve in napadali Chamberlaina. V londonskih parlamentarnih krogih se širijo vesti, da se je sedaj pokazalo, da je bila Rusija v stalnih, a tajnih političnih stikih že prej, še preden se je pričela pogajati z Anglijo in Francijo. Glavno vlogo pri tem je igral italijanski poslanik v Berlinu Attolico, ki je posredoval med nemškim zunanjim ministrom in sovjetskim poslanikom.

Kar se tiče note, ki jo je danes po nalogu angleške vlade izročil Hitlerju angleški poslanik v Berlinu Henderson, izjavljajo, da gre prav za prav več ali manj za osebno poslanico ministrskega predsednika Chamberlaina, ki pa sloni na izjavi angleške vlade, ki je bila izdana po snočni seji angleškega kabineta.

MIROVNI APEL BELGIJSKEGA KRALJA

„Vsi, od katerih je odvisen nadaljnji razvoj dogodkov, naj podrede svoje spore mirni rešitvi, ako nočejo, da bosta propadli evropska civilizacija in svetovno gospodarstvo“

Bruselj, 23. avg. c. Ob priliki zaključka konferenc severnih držav je imel danes ob 20. belgijski kralj Leopold III. iz kraljeve palače sledeči nagovor po radiu:

Na diplomatski konferenci, ki se je vršila v Bruslju med zastopniki sedmih držav Belgije, Nizozemske, Danske, Norveške, Finske, Švedske in Luksemburga, je bilo sklenjeno, da podam v imenu poglavarjev vseh teh držav skupno izjavo. Svet živi v času največje napetosti, tako da je normalno sodelovanje med narodi postalo nemogoče. Velike sile se na vseh straneh oborožujejo in pripravljajo za mogoči konflikt. Male države se morajo bati, da bodo proti svoji volji potegnjene v ta konflikt z vsemi strašnimi posledicami, ki jih utegne imeti. Svet je v nevarnosti gospodarskega propada. Konflikt, ki se pripravja, mora povzročiti, da Evropa propade z vse svojo civilizacijo. Javno mnenje v vseh državah se zaveda strašne nevarnosti, vdeja pa se vedno bolj mnenju, da je usodepomen konflikt neizbežen. To stališče usojne moramo pobijati. Ni naveda, ki bi se hotel po-

gnati v vojno, ali ki bi hotel drugemu vzeti neodvisnost. Najhujšemu se je še mogoče izogniti. Toda čas pritiska in odločitev mora priti hitro. Življenjska pravica za narode mora biti postavljena na solidno in moralno bazo. Samo tako je mogoče očuvati mir. V imenu poglavarjev vseh tukaj zbranih držav izjavljam, da upam, da tisti, ki je od njih odvisen razvoj dogodkov, podrede spore mirni rešitvi in se odločijo za mirno diskusijo. Izražam upanje, da bodo drugi sledili iniciativi, ki smo je ravno dali. Jutri bodo milijoni ljudi v tem upanju z nami. Naj odgovorni vodje te dejstvo upoštevajo. Dvomi, strah in napetost vladajo nad svetom.

Konferenca severnih držav v Bruslju

Bruselj, 23. avg. br. Pod vodstvom ministrskega predsednika in zunanega ministra Pierota se je danes nadaljevala večeraj siovesno otvorjena konferenca zastopnikov sedmih severnih držav, ki so sklenile pred mesec nazaj konvencijo v Ostu. Današnja dopoldanska seja je trajala tri ure. Popoldne so se zunanji ministri Bel-

gije, Nizozemske, Danske, Norveške, Švedske, Finske in Luksemburga znova sestajli. Na popoldanski seji so se sestavljali resolucija, ki bo še nocoj objavljena. O resoluciji bodo obveščene pristojne vlade, še pred njeno objavo.

Bruselj, 23. avg. br. Nocoj ob 19.30 je bila objavljena resolucija, ki je bila sprejeta na konferenci sedmih severnih držav. Resolucija naglašja, da so se Belgija, Danska, Finska, Luksemburg, Nizozemska, Norveška in Švedska odločile ostati strogo nevtralne ne glede na vse nove zapletljive mednarodne politične položaje. Zunanja ministrstva teh držav bodo stalno v stikih, da bi mogla sporazumno od primera do primera izdati ukrepe za zavarovanje svoje nevtralnosti.

Atentat na predsednika Bolivije

La Paz, 23. avg. br. Danes je bil izvršen atentat na predsednika Bolivije Buscha, ki je bil smrtno nevarno ranjen. Znano je, da se je Busch pred meseci s prevratom polastil oblasti v Boliviji. Busch je nemškega pokolca. Imel je namen, da uvede v Boliviji fašistični režim.